

Ihmisen jumalakuvat

Katriina Hallikainen

Oppilaitospastori

TM, KM, PgD Solution Focused Therapy,

Parisuhdeneuvoja

Kuka/mikä antoi aineksia mielikuvaan

- Ensimmäinen mielikuvani Jumalasta, jonka voin muistaa oli_____.
- Olin silloin ____vuoden ikäinen.
- Muistan, että tuolloin tunsin seuraavia tunteita:_____.
- Henkilö(t) ja tapahtuma(t), jotka vaikuttivat jumalakuvani muodostumiseen olivat_____.
- _____.

Mielikuva

- Asia, joka ei synnytä mielikuvaa, ei ole minulle olemassa.
- Parhaaseen mielikuvaan liittyy paras tarina.
- Mielikuvat muuttuvat.
- Mielikuvat voittavat rationaalisen tiedon.

(Timo Halonen VTT)

Mielikuviin vaikuttavat

- **Asenteet**
- **Arvot**
- **Uskomukset**
- **Tiedot**
- **Havainnot**
- **Kokemukset**

”Mielikuvitus on tietoa tärkeämpi” - Albert Einstein -

Tulevaisuus

- **Tulevaisuus perustuu ajatuksiin ja unelmiin, ei välttämättä fyysiseen maailmaan.**
- **Tulevaisuudessa menestyvät ne, jotka kertovat vetovoimaisimman tarinan.**

Ketä Jumalasi muistuttaa?

- **Piirrä kuvasi Jumalasta**
- **Miltä Jumala sinusta tuntuu?**
- **Miltä hän kuulostaa?**
- **Mitä mielikuvia/luonteenpiirteitä liität häneen?**
- **Ketä hän tosiasiallisesti muistuttaa?**

Millainen Jumala?

- Arvaamaton? (Houkuttaja)
- Ankara? (Hallitsija)
- Kyttääjä? (Vaatiija)
- Hyvä, mutta saamaton? (Vetäytyjä)
- Läheinen? (Parantaja)

(TT Matti Hyrck: Mielen kuvat Jumalasta)

Houkuttaja

- **Kaikki tarpeet tyydyttävä**
- **Suuri syli**
- **Onni, kokemus, Hengen voima**
- **Täydellinen onni – täydellinen pettymys**
- **Hurmoksellinen uskonnollisuus**

Hallitsija

- **Herra Sebaot**
- **Kaikkivaltias, uhkaava**
- **Laki, järjestys ja selkeys**
- **Vaatii alistumista ja omasta tahdosta luopumista**
- **Parannuksen tekeminen keskeisin uskon ilmentymä**

Vaatija

- **Lepytettävissä oleva Jumala**
- **Jumala on hyvä, kun ihminen on kiltti**
- **Hyvät teot takaavat Jumalan suosion**
- **Uskonnollisesta viiteryhmästä riippuu mikä on hyvää**
- **Tarjoaa rajat ja turvan**

Vetäytyjä

- **Hyvyyden ideaali**
- **Etäinen ihanne**
- **Lempeä Luoja**
- **Kaitselmuks, joka vetäytynyt pilven reunalle istumaan**
- **Harmiton**
- **Nykyeurooppalaisen tavallisin jumalakuva**

Parantaja

- **Kristus**
- **Ihmisen ahdistuksen itseensä ottava Parantaja.**
- **Hyvä äiti: Kestää lapsen vihan ja ahdistuksen, on läsnä.**
- **Ei raivostu, ei romahda.**
- **Lapsen kaoottinen tunne jäsentyy, saa nimen, helpottuu.**
- **Palauttaa ihmisen ahdistuksen tälle siedettävässä muodossa.**
- **Odottaa, ottaa vastaan, rakastaa ehdoitta.**

Paimen Hes.34:11-16

- **Minä etsin.**
- **Minä pidän huolta.**
- **Minä haen turvaan.**
- **Minä tuon takaisin.**
- **Minä kokoan.**
- **Minä kaitsen.**
- **Minä vien lepäämään.**
- **Minä sidon murtuneen.**
- **Minä hoivaan.**

Ne, jotka ovat sumuisena ja synkkänä päivänä kadonneet.

Mitä piirteitä löydän omasta Jumala-kuvastani?

1. Mikä auttaa matkalla Parantaja- Jumalakuvaan?
2. Mikä estää luottamasta Parantajaan?
3. Miten voin auttaa toista löytämään Parantaja-Jumalan?

”Jotta voin nähdä sateenkaaren, täytyy ensin kestää sadetta.”

Nuoret aikuiset (16-29v.) ja usko

- Eivät ole kiinnostuneita uskonnosta.
- Uskonottomina itseään pitävät:

Tsekki 91%, Ruotsi 75%, Suomi 59%

- Hengellisyys kiinnostaa

Nuoret etsivät merkitystä ja tarkoitusta, eivät uskontoa.

Jotakin, mikä on totta tässä ja nyt.

- Uskonto - usko
- Dogmit - luottamus

**Uskontojen kirjo lähempänä
kuin ennen**

JARIA EI KASTETTU.
SAA VALITA ITSE USKON-
TONSA!

EN PUHU EETUN
KUULLEN. SAA VALI-
TA ITSE
KIELENSÄ!

MAMMAMAMMAM
NINNINANN
KAMMAMAM
WATAAA
WIMMAMAM

MAMMAMAMMAM

Hengellisyyden muutos

- Jumalan olemassaolo – Jumalan poissaolo
- Jeesus Jumalan poikana - eettisenä esikuvana
- Ihmisen syntisyys – ihmisen heikkous
- Hengellinen valta – hengellinen kokemus
- Oppi ensin – kokemus ensin
- Mitä uutta evankeliumista löytyy nyt?
- Kristus ehtoollisella, yhteinen ateria?

- Pekka Y. Hiltunen -

Terve, sairas ja tyhjä hengellisyys

”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.”

Tuntomerkkejä

- **Terve usko**
- Rakkaus ja toivo lisääntyvät (1. Kor. 13)
- Vapaus tulla ja mennä (Joh.10)
- Totuus, rauha ja ilo (Joh.14-15)
- Epäily sallittu
- **Sairas usko**
- Yhteisössä yksi vahva johtaja / johtajataho
- Elämän vaikeuksien ulkoistaminen riivaajille
- Toisten yläpuolelle asettuminen, tuomitseminen
- Elämän rajautuminen ahtaaksi
- Epäily kielletty

Tyhjä usko

- Kuluttaminen ja elämykset elämän sisältönä
- Kuoleman kieltäminen
- Suurten kysymysten torjuminen
- Vaillinaiset tiedot uskosta
- Asenteellisuus
- Ajattelun laiskuus
- Kiire

Hengellisyyden tarve

- Nuorten syöpäsairaiden tarpeet: tiedon tarve, emotionaalinen tuki, arjen tuki, hengellinen tuki.
- Kaikilla hengellisen tuen tarvetta, vain yksi oli tavannut sairaalapapin. (Suvi Saarelainen TT)
- Hengellisten kysymysten käsittely psykoterapioissa usein riittämätöntä tai kokonaan torjuttua: etäinen, tutkiva tai tajuava lähestymistapa. (Peppi Sievers TT, LL)
- Ihmisen syvimmat häpeäkokemukset liittyvät seksuaalisuuteen ja uskoon. (Paavo Kettunen TT)

Auttajan itsetutkiskeluun

1. Hengellinen itsetuntemus

Perhe, suku, yhteisö – miten usko ilmenee niissä?

Kaste, rippikoulu ym. Miten olen kokenut?

Jumalakovani kehityspolku?

Hengellisyyteni juuri nyt?

2. Käsitkseni moraalista ja synnistä

Millainen on seksuaalinen käsikirjoitukseni?

Romanttinen, monimuotoinen, lisääntymiskeskeinen?

Miten sukupuoliuus on vaikuttanut kasvatukseeni?

3. Mitä tunteita itsessäni herää asiakkaan hengellisyyden äärellä

Hengellisyyteen rohkaiseminen ja Parantaja-mielikuvan vahvistaminen

*”Elämän merkityksellisyyden kokemus on
kuin maa jalkojen alla.”*

-Suvi Saarelainen-

Risti

- **Simon Kyreneläinen Luuk.23:26, Matt.27:32, Mark.15:21**
- **Eräs ohikulkija.**
- **Risti annettiin, pakotettiin ottamaan se.**
- **Risti ei ollut Jeesuksen syy.**
- **Risti ei ollut ohikulkijan syy.**
- **Ristin kantaminen muuttaa suuntaa.**
- **Ristin kantaminen muuttaa suunnitelmia.**
- **Ristin kantaminen ei ole turhaa.**
- **Ristin kantaja on osa Jumalan suurta kertomusta.**
- **Ristin kantaminen päättyy aikanaan.**
- **PP:n päivystäjä ristinkantajana.**

Toivo

- **Jer.29:4-14 Kirje pakkosiirtolaisille.**
- **Rakentakaa taloja.**
- **Istuttakaa puutarhoja.**
- **Etsikää kumppanit.**
- **Synnyttäkää lapsia.**
- **Toimikaa kaupunkinne parhaaksi.**

”Minun ajatukseni ovat rauhan, eivätkä tuhon ajatuksia. Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.”

Mitä voin tehdä jo ”pakkosiirtolaisuudessa”, elämäni parantamiseksi?

Mitä voi kysyä?

- Saanko rukoilla puolestasi?
- Minulle tulee mieleen tällainen Raamatun sana, sopiiko tämä mielestäsi sinun tilanteeseesi?
- Mitkä asiat saavat sinut tuntemaan elämäsi merkitykselliseksi?
- Miten voisit lisätä noita asioita elämääsi?
- Mistä saat toivoa ja lohtua elämääsi?
- En tiedä maailmankatsomustasi, mutta kuuluuko siihen usko Jumalaan?
- Oletko tullut ajatelleeksi, ketä sinun Jumalasi muistuttaa?
- Millaisia ominaisuuksia sinun Jumalallasi on? Millaisia voisi olla?

Kun rukoukseen ei vastata

- Toivommeko Jumalan vapauttavan meidät vastuusta ja kasvamisen kivusta?
- Mitä voisin oppia tästä vaikeasta asiasta/tilanteesta?
- Kuinka voisin itse muuttua?
- Ehkä en saa, mitä haluan, mutta saanko mitä tarvitsen?
- Jumalalla on kahdet kädet: lääkärin kädet ja rukoilijan kädet.
- Rukous rinnalla kulkemisena.
- Elämään/kuolemaan suostuminen.

Paimenpsalmi 23

Psalmissa luvataan:

- Elämästä ei puutu mitään
- Johdatusta
- Lepopaikkoja
- Luottamusta
- Jumalan läsnäoloa elämässä

Psalmissa ei luvata:

- Helppoa, murheetonta elämää
- Kitkattomia ihmissuhteita

*Milloin olet ollut vihreillä niityillä,
virvoittavien vetten tykönä?*

Valitse, mitä ajattelet

- **Fil.4:6-8 Lopuksi ajatelkaa**
- **Totta**
- **Kunnioitettavaa**
- **Oikeaa**
- **Puhdasta**
- **Rakastettavaa**
- **Kaunista**
- **Hyvää**
- **Kiitoksen ansaitsevaa**

”Näet sen, mitä katsot.”

- Mikä sinua on koskettanut viime päivinä?
- Missä kohdassa tunsit hyvää mieltä?
- Mitä Jumala on puhunut sinulle sen kautta?
- Mitä sinä olet puhunut Jumalalle?
- Mistä voit huomata Jumalan siunauksen ja läsnäolon elämässäsi?
- Mistä voit olla kiitollinen?
- Miten voit itse lisätä hyvinvointiasi?

Siunausta työhösi kirkon keskusteluavussa !

- **Jokainen tulppaani on ensin ollut maahan kätkeyty sipuli.**
- **Turha odottaa kukkia,
jos ei ensin istuta.**
- **Istuttamisen ja kukinnan
välissä on talvi.**
- **Kun olet istuttanut, olet vapaa.**
- **Lopusta huolehtii Jumala.**